

Referat fra møde den 4. juli 2019 vedrørende henvendelse til Børn og Unge om undervisningen i modtagelsesklasser i Aarhus Kommune

Til stede var:

Lene Aaby Møller
Lene Ravn Holst, kontorchef – Pædagogik, Undervisning og Fritid (PUF)
Dennis Møller Hansen, sektionsleder - PUF
Lone Nielsen, konsulent PUF
Gitte Bligaard, konsulent PUF (ref)

Den 8. juli 2019

Aarhus Kommune
Børn og Unge

Dennis Møller Hansen (DMH) bød velkommen og oplyste, at baggrunden for mødet dels var den dialog og proces, der har været med STUK (Styrelsen for Undervisning og Kvalitet), herunder STUKs endelige udtalelse fra maj 2019 på den fremsendte klage fra Lene Aaby Møller (LÅM) over undervisningen i modtagelsesklasser i Aarhus Kommune, dels at give LÅM mulighed for at perspektivere og komme med kommentarer og uddybning.

Pædagogik, Undervisning & Fritid
Grøndalsvej 2
Postboks 4069
8260 Viby J

Sagsnummer:

I forlængelse af LÅM's henvendelse til Ombudsmanden i september 2018, bad STUK Aarhus Kommune om en redegørelse for de i skrivelsen nævnte konkrete punkter. I perioden fra november 2018 til maj måned 2019 har der har været en god dialog med STUK, og Børn og Unge har, efter inddragelse af de berørte modtagelsesklasseskoler, beskrevet den praksis, der er på området.

Sagsbehandler:
Gitte Bligaard
Lone Nielsen

Telefon direkte:
4187 2436

E-mail:
gbl@aarhus.dk

LÅM's henvendelse har givet Børn og Unge anledning til at se nærmere på skolernes undervisning på modtagelsesklasseområdet, og tilbagemeldingen fra STUK viser, at der på nogle områder desværre er sket en fejltolkning af lovgivningen, hvilket efterfølgende er blevet rettet til. Det fremadrettede fokus er derfor at sikre overholdelse af lovgivningen på modtagelsesklasseområdet, samt at sikre at det går de unge mennesker godt.

Lone Nielsen (LN) gennemgik herefter nogle af de konkrete punkter, hvor Børn og Unge har tilpasset og ændret praksis:

Oprettelse af udvidede modtagelsesklasser – Børn og Unge opretter fremover udvidede modtagelsesklasser for elever over 14 år, som forventes at skulle have undervisning i mere end to år i en modtagelsesklasse. På forespørgsel fra LÅM blev det oplyst, at elever i udvidede modtagelsesklasser på trin C og D som udgangspunkt ikke tilknyttes en almenklasse, mens elever under 14 år i almindelige modtagelsesklasser fortsat

skal tilknyttes almenklasse løbende i enkelte fag, hvis det giver mening for den enkelte elev. LÅM tilkendegav i den forbindelse, at hun har forståelse for, at Tranbjergskolen ikke tilknyttede eleverne på trin D til almenområdet, idet almenklasser ikke ville kunne rumme alle modtagelsesklasseeleverne i klasserne. LN oplyste, at der i det kommende skoleår forventes etableret 3 udvidede modtagelsesklasser på trin D, to udvidede modtagelsesklasser på trin C (benævnes foreløbigt C+) samt én C-trins klasse.

Visitationspraksis er ændret således, at der nu er fokus på at eleverne visiteres i forhold til alder jf. undervisningspligten, herunder med særlig fokus på de elever, som ikke er fyldt 17 år.

Løbende udslusning /tilknytning til almenklasse - styrket fokus og systematik på konkret individuel vurdering af den enkelte elevs behov og kompetencer i forhold til løbende udslusning i enkelte fag/timer, når det giver mening for eleven.

Elevtal i klasserne – der vil være styrket systematik i forhold til dokumentation for den konkrete pædagogiske vurdering om, hvorvidt det vil være hensigtsmæssigt med mere end 12 elever i en klasse ved skoleåret start.

Minimumstimetal – ændret systematik på central opfølgning på skolernes timefordeling med særlig fokus på overholdelse af lovens bestemmelser om minimumstimetal og fagrække.

LÅM tilkendegav, at det ikke var den virkelighed, hun kendte til på Tranbjergskolen, da hun var ansat på skolen. Hun gav udtryk for, at det ikke kun omhandler fremmedsprog, men at der heller ikke blev undervist i naturfag og kulturfag. LN replicerede hertil, at Børn og Unge var opmærksom på at der manglende timer i forhold til minimumstimetallet og fagrækken, og at der er rettet op på dette med virkning fra 1. januar 2019. Der er fokus på, at modtagelsesklasserne skal have samme fagrække og timer som på almenområdet.

Fritagelse for fag og prøver - styrket systematik i forhold til dokumentation for individuel vurdering af og beslutning omkring en elevs fritagelse for fag. Der sker også en styrket systematik i forhold til dokumentationen for den individuelle vurdering af den enkelte elevs eventuelle fritagelse fra prøve, herunder at fritagelsen kun kan ske på baggrund af elevens utilstrækkelige danskundskaber.

LÅM gav udtryk for, at det især har været Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU), som har nægtet at forholde sig til udarbejdelse af elevplaner for modtagelsesklasseeleverne og at UU ikke har foretaget lovpligtig vejledning af elever og forældre. Det er LÅM's vurdering, at det samme ikke ville være sket, hvis det havde omhandlet danske unge, hvor forældrene har ressourcerne til at kunne reagere. DMH henviste til, at det

selvfølgelig også er Børn og Unges opfattelse, at elever i modtagelsesklasser skal have både en undervisningsparathedsvurdering og en elevplan, dvs. tilsvarende alle andre elever. Fremadrettet vil der være en mere systematisk og tæt dialog med både UU og skolerne herom. Der var enighed om, at der for modtagelsesklasseelever er tale om en målgruppe, som har særlig brug for støtte og vejledning.

Det er LÅMs vurdering, at modtagelsesklasseeleverne er både dygtige og motiverede unge. Hun fortalte om en klasse med unge i alderen 16-17 år, som hun havde undervist i matematik på Center 10. Klassen var blevet nægtet muligheden for at gå til prøve, da de rent administrativt var klassetrinsplaceret i 7. klasse. Eleverne scorede ifølge LÅM karakterer mellem 4 og 12 på en efterfølgende matematiktest i klassen. Nogle af eleverne var udfordret i skriftlig dansk, men var ifølge LÅM klar til at gå videre i uddannelsessystemet. LN oplyste, at den fejlagtige klassetrinsplacering er blevet ændret tilbage i juni 2017, hvor Børn og Unge blev opmærksom på problematikken. LÅM gennemgik herefter flere konkrete elevers forløb i modtagelsesklasse, hvor hun fandt, at eleverne ikke havde fået de rette muligheder.

DMH oplyste, at der i 2016 blev lavet en analyse af DSA-området med henblik på, at iværksætte flere tiltag og øget fokus på modtagelsesområdet. Efter tilbagemeldingen fra STUK har Børn og Unge desuden afholdt møde med modtagelsesklasseskolerne i Aarhus Kommune og herigennem sikret, at alle skolerne er bekendt med og har øget fokus på overholdelse af lovgivningen på området. Her er det blevet præciseret, at lovgivningen på almenområdet i langt de fleste tilfælde også er gældende på modtagelsesområdet, og opmærksomhed er blevet rettet mod systematik, ændring i praksis samt øget fokus på lovgivningen. Herudover vil der fremadrettet blive afholdt fælles informations- og dialogmøder med modtagelsesklasseskolerne flere gange årligt.

LÅM tilkendegav, at hun bifaldt, at der dels var blevet bevilget flere penge til pædagogisk ledelse og flere timer til skolepsykologbistand på Tranbjergskolen. Hun oplyste endvidere, at hun var klar over at Tranbjergskolen, og især den pædagogiske leder, har været presset i forbindelse med overflytningen af modtagelsesklasser fra Center 10. LN oplyste, at der har været en god og konstruktiv dialog med skolen, herunder også omkring tilførsel af midler til at imødegå det øgede pres, og at vi ser den manglende overholdelse af lovgivningen på en række punkter som et fælles anliggende.

LÅM spurgte til, hvordan kommunen vil hjælpe de unge, der har gået i modtagelsesklasse de seneste fem år. Elever som efter hendes vurdering har lidt et tab ved, at lovgivningen ikke er blevet overholdt. Hun oplyste endvidere, at hun har haft kontakt til en advokat, som har oplyst hende om, at hvis de unge har lidt et tab, så vil kommunen være erstatningspligtig.

DMH oplyste, at der på dette møde ikke er muligt at gå nærmere ind i det, men at Børn og Unge i samarbejde med UU og Beskæftigelsesforvaltningen vil have et særligt

fokus på, om der er tidligere modtagelsesklassebørn, som "er faldet igennem systemet". Han oplyste endvidere, at de unge, som ikke har aflagt prøver, i stedet er blevet tilknyttet beskæftigelsessystemet/UU, da de så har været 'ikke uddannelsesparate'. Dermed har de været berettiget til en særlig vejledningsindsats, der sikrer de unges overgang til 18+ år. Børn og Unge forestiller sig ikke, at det vil være de unges tarv, at de skal tilbage til folkeskolen for at aflægge prøve.

Under henvisning til konkrete elevksempler påpegede LÅM, at det er muligt at undersøge, om de unge har mistet noget og dermed har krav på erstatning. Hun nævnte eksempelvis, at det er hendes vurdering, at mange elever er sat flere år bagud, da de har fået for få undervisningstimer. LÅM oplyste ligeledes, at hun ugentligt mødes med de unge og at de har en forventning om, at der sker noget på baggrund af LÅM's henvendelse. Det er hendes vurdering, at hvis Børn og Unge laver en konkret opfølgning i forhold til de enkelte unge med henblik på krav om erstatning, vil det for hende og de unge være ok, men ellers kan det blive nødvendigt, at gå videre med henvendelse til en advokat. LÅM gav udtryk for, at hun har gjort, hvad hun kunne for at gøre "systemet" opmærksom på problematikkerne, men at ingen har villet lytte til hende.

DMH oplyste, at Børn og Unge ikke har været i tilsvarende situation før, men at vi tager sagen meget alvorligt. Vi vil gå i dialog med UU med henblik på mere systematik omkring opfølgning på, hvordan det generelt går de unge, der har gået i modtagelsesklasse ved afslutningen af deres skoletid. Han håber, at det vil vise, at alle de unge mennesker er i gang med en udvikling og med at udleve deres potentialer.

LÅM oplyste, at hun ikke har været tilfreds med kommunens tilbagemelding til STUK omkring elevplaner, uddannelsesplaner og vejledning, og at hun derfor har bedt om aktindsigt hos UU. Hun oplyste, at hun aldrig har hørt fra eleverne, at der er iværksat en udvidet vejledning til de elever, der er vurderet 'ikke uddannelsesparat'. Hun er dog opmærksom på, at denne praksis er ændret fra det tidspunkt i 2018 hvor hun var ansat. Ifølge LÅM vil hun kontakte ombudsmanden igen, hvis der ikke sker ændringer på dette område, ligesom hun vil kontakte retshjælpen omkring mulighederne for erstatning til de unge. Hun tilkendegav endvidere, at mange har opfordret hende til at gå til medierne med sagen, men at hun ikke synes, det vil været til gavn for de unge.

DMH takkede for at LÅM havde gjort opmærksom på problematikkerne, samt for en god og konstruktiv dialog. Han oplyste, at LÅM ville få tilsendt referat fra mødet.